

«Høringsuttalelse: konsesjonssøknad for ny 420 kV forbindelse Hamang- Bærum- Smestad».

Høringsuttalelse fra Hagabråten vel

Hagabråten vel er en forening som representerer 207 husstander i nærområdet rundt Hagabråten. Dette er et område som blir direkte berørt av de foreslåtte endringene i ledningsnettets Hamang-Bærum-Smestad.

I vårt område er det også søkt om å tillatelse til å bygge en stasjon for nedføring av kabler ved valg av overgang fra luftlinje til tunell ved Hagabråten. Dette er et friluftsområde av stor betydning for alle i østre Bærum. Både skoler, foreninger og private grupper legger ofte aktiviteter til dette området, og et anlegg av denne typen vil føre til at både barn og grupper i mindre grad kan bruke området slik det gjøres i dag.

Hagabråten vel ber om at NVE velger alternativet med kabel i grøft/tunnel for konsesjonen for hele strekningen Hamang-Bærum-Smestad.

Strømforsyningen til Oslo må styrkes og det skal bygges en ny høyspentlinje Hamang-Bærum-Smestad. Linjen skal bygges med 420 kV - det norske forsyningsnettets høyeste spenningsnivå. Statnett har gjort grundige tekniske utredninger av både ledning i luft og kabel i bakken, som konkluderer med at begge alternativer er teknisk gode og likeverdige løsninger.

- Statnett er pålagt å velge den samfunnsøkonomisk mest rasjonelle løsning. I konsesjonssøknaden er imidlertid lavere investeringskostnad ved luftspenn ensidig vektlagt. På denne bakgrunn foreslår Statnett å føre ledningen i luftspenn gjennom et av Norges tettest befolkede forstadsområder, med 3.000 direkte berørte boliger og mer enn 6.000 beboere.
- Så høyt spenningsnivå er aldri tidligere ført i luftspenn gjennom et så tett befolket område. Den foreslåtte luftledningen vil bygges med 38 meter høye master og blir de høyeste byggene i Bærum og Oslo vest, med en teknisk levealder på 90 år. Strømkapasiteten økes til 250%, gir sannsynligvis økt elektromagnetisk stråling og økt koronastøy.
- Framføring med kabel i grøft/tunnel har store fordeler for bomiljø og -kvalitet, natur, friluft og fremtidig arealutnyttelse. Dette blir i liten grad hensyntatt i Statnetts konsesjonssøknad til NVE.
- Statnetts konsesjonssøknad har store mangler. Vi stiller krav om at det utføres en uavhengig samfunnsøkonomisk alternativanalyse, at Statnett viser beregninger for hvor mange boliger og personer som eksponeres for elektriske og magnetiske felt over anleggets levetid, at det gjøres nærmere utredning av støy fra luftspennet og at forslag om alternative traséer blir gjenstand for reell vurdering.

Kurt R. Frantzen, styreleder Hagabråten vel

Bakgrunn For snart 70 år siden (1952) ble det bygget en 220 kV høyspentledning gjennom et landlig Bærum for å sikre strømforsyningen til Oslo. I 1965 ble spenningsnivået, på det 12 km lange luftstrekket Hamang-Bærum-Smestad, oppgradert til 300 kV. De siste 50 årene har befolkning og strømbehovet i Oslo vokst enormt og kapasiteten må igjen økes.

Også befolkningen i Bærum har vokst og den «landlige» luftledningen går nå gjennom et av Norges aller tetttest befolkede områder. Ifølge Statnett er det over 2.700 boliger og 6.250 personer som bor langs dagens trasé (120 m fra senter). Statnett opplyser at 955 av disse boligene ligger innenfor den elektromagnetiske utredningssonen, og at flere boliger er oppført innenfor byggeforbudsssonen på 20 m fra senterlinjen. Ingen andre høyspentlinjer i transmisjonsnettet i Norge har så høy befolkningstetthet.

Statnett SF er et statsforetak eid av Olje- og energidepartementet og har ansvar for det 12.000 km lange landsdekkende transmisjonsnettet i Norge. Statnetts samfunnsoppdrag er formulert i selskapets vedtekter § 2 «Foretaket skal ha ansvar for en samfunnsøkonomisk rasjonell drift og utvikling av transmisjonsnettet.» Nettet er hovedsakelig på 300 og 420kV, med 420 kV som det aller høyeste spenningsnivået i Norge. Nå planlegger Statnett å erstatte den gamle linjen på 300 kV med en helt ny 420 kV høyspentlinje. Det er ingen tvil eller strid om at det er behov for å styrke strømkapasiteten til Stor-Oslo i løpet av de neste årene.

Konsesjonssøknad med store svakheter Statnett har fremmet en konsesjonssøknad til Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) med to alternativer; luftspenn i dagens trasé eller kabel i grøft/tunnel. Statnett har foretatt grundige teknisk utredninger av begge alternativ og konkluderer med at både luftspenn og kabel er gode og likeverdige tekniske løsninger. Luftspenn har imidlertid en lavere beregnet investeringskostnad (240-320 mill. kroner) sammenlignet med kabel (1120-1370 mill. kroner). På denne bakgrunn foreslår Statnett å bygge en **ny luftledning i dagens trase**. Det innebærer:

- «Monstermaster» med gjennomsnittlig 38 meters høyde (nesten dobbelt så høye som dagens master - ref skisse på forsiden av notatet).
- 9 strømkabler i stedet for dagens 6.
- Spenning på 420 kV (som betyr 40% høyere spenning).
- En økning av strømkapasiteten til 250% (fra 1900A til 4800A₁).
- En støyøkning fra 35 dB til 37 dB (som er en økning i lydintensitet på 50%₂).
- Et nytt luftspenn, med teknisk levealder på 90 år, som legger beslag på arealer frem til 2110.

¹ Konsesjonssøknaden (KS) inneholder ikke opplysninger om luftspennets strømkapasitet i ampere. Den 10. oktober la Statnett ut informasjon på sin nettside om forventet kapasitet og gjennomsnittsstrøm de neste 10-20 år. Her opplyses at dagens strømkapasitet er på 1900A og at gjennomsnittsstrøm ikke forventes å øke vesentlig de neste 10-20 år.

Maksimal strømkapasitet for det foreslåtte luftspennet (420 kV) opplyses ikke. Bare gjennom kombinasjon av opplysninger i KS s. 25 Tabell 3 og vurdering av ulike kabler i vedlegg 7 har det vært mulig å beregne maksimal strømkapasitet for det foreslåtte nye luftspennet. Valgt kabel har kapasitet 3500 MW ved 0 grader. Omregningen ved trefase er Strøm (Ampere) = Effekt (W eller VA) (SQR(3) x Spenning (Volt)). Maks strøm = 3500 MW / (1.73 x 420 kV) = 4811 A. Beregningen ble bekreftet av Statnett under informasjonsmøte i Sandvika, 24.09.19.

²² Støy i dB måles på en logaritmisk skala.

Ufullstendig samfunnsøkonomisk analyse I konsesjonssøknaden synes Statnett ensidig å fremme utbyggingsalternativet med laveste investeringskostnad; luftspenn fremfor kabel. Den samfunnsøkonomiske analysen fokuserer i liten grad på analyse av forskjeller mellom de ulike alternativene.

Kun investeringskostnaden er tatt hensyn til i de prissatte elementene. Andre samfunnsøkonomiske effekter diskuteres bare overordnet i ett vedlegg, og den samfunnsøkonomiske alternativanalysen fremstår som ufullstendig.

Stort visuelt inngrep Luftspennalternativet skjønnes ved at de gjennomsnittlig 38 meter høye mastene betegnes som «designmaster». De 55 nye planlagte mastene vil bli de høyeste konstruksjonene/byggene i hele Bærum, så vel som i Ullern og Vestre Aker. Det nye luftspennet vil bli godt synlig fra store deler av Bærum og Oslo vest, vesentlig mer enn dagens luftledning, jfr. kartutsnitt under. Synligheten vil berøre både bebyggelses- og naturområder. *Utsnitt av synlighetskart som viser situasjon før og etter nytt luftspenn. (Kilde: Figur 5-45 og 5-46, s 52 KS vedlegg 10 «Konsekvensutredning Landskapsbildet» Rapport Sweco 2019.*